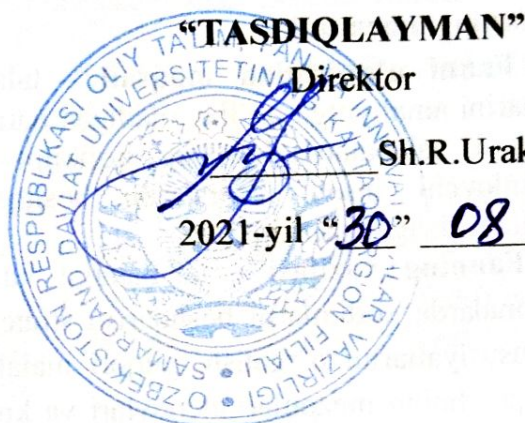

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI

Ro'yxatga olindi

№ BD-60420200

OILALAR BILAN IJTIMOYIY ISH AMALIYOTI
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	900 000 – Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	920 000 – Ijtimoiy ta'minot
Ta'lim yo'nalishi:	60920100 – Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha)

Kattaqo'rg'on -2021

Fan/modul kodi TF2704		O'quv yili 2024-2025	Semestr 7-8	ECTS – Kreditlar 4	
Fan/modul turi Tanlov fan		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami (soat)
	OILALAR BILAN IJTIMOYIY ISH AMALIYOTI		60	60	60

2. I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda kadrlarni innovatsion boshqarish asoslarini amaliyotga qo'llay oladigan darajadagi bilim va ko'nikmalar xosil qilishdan iborat. U talabalarda korxona, tashkilot va firmalarning tub maqsadiga erishishini ta'minlovchi inson resurslarini boshqarishning nazariy va amaliy jihatlarini shakllantirishga yunaltirilgan.

Fanning vazifasi - talabalarga kadrlarni innovatsion boshqarish asoslarini, korxonalarda xodimlarni boshqarish strategiyasi va taktikasining mohiyati, mazmuni va xususiyatlarini o'rgatish, yuqori malakali kadrlarni shakllantirish va xodimlarni boshqarishning mezonlari, ulchovlari va kursatkichlari bo'yicha nazariy bilimlarga ega bo'lish, xodimlarni professional tanlash, malakasini oshirish va lavozimlarga birlashtirish va kutarish masalalarini o'rgatish, xodimlarni ishga qabul qilish va undan bo'shatish hamda xodimlarni boshqarishning huquqiy-meyyoriy asoslari bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarga ega bo'lish, inson resurslarini boshqarish bo'yicha ish yuritish asoslari va zaruriy xujjatlarni to'g'ri va tez rasmiylashtirish, xodimlarni boshqarish samaradorligini aniqlash va uni oshirish yo'llarini belgilash bo'yicha xulosa va tavsiyanomalar ishlab chiqishga o'rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Oila tizim sifatida.

Oila tushunchasi va uning turlari. Oila turlari va uning funksiyalari. Oila munosabatlari, oilani inqirozga olib keluvchi yoki uni mustahkamlovchi omillar

2-mavzu: Bouen oilaviy tizimlari va Minuxin tarkibiy terapiyasi yondoshuvi. Oila tizimining asosiy elementlari. Bouen nazariyasida elementlarning o'zaro bog'liqligi. Inson kapitali rivojida oilaning o'rni va roli. Oilani ijtimoiylashtirish modellari.

3-mavzu: Oila bilan ishlash qoidalari.

Oila muammolarini hal qilish texnologiyalari. Oila muammolarining turlari. Oila bilan intervyu o'tkazish. Oila bilan ishlashning o'ziga xos xususiyatlari. Turli xil oilalar bilan ijtimoiy ish.

4-mavzu: Oila vaziyatini baholashni o'tkazish.

Oilaning ijtimoiy-psixologik qiyinchiliklarini tahlil qilish. Qarindoshlik munosabatlarini o'rganish uchun diagnostika vositasi to'plamini yaratish. Oila va bolalar bilan ishlash markazlarining faoliyatini tahlil qilish. Oila bilan ishlashda baholash tizimini qo'llash. Oilani baholash bo'yicha uchrashuvlarning turlari.

5-mavzu: Oilani baholashda genogramma va eko xarita.

Genogramma usuli tushunchasi. Oila genogrammasi (nasabnoma). Oila ekoxaritasi. oila munosabatlarida gender farqlanish.

6-mavzu: Oila rivojlanishini rejalashtirish.

Oila rivojlanish rejasini amalga oshirish va bajarilishini monitoring qilish. Oilaviy aralashuvlar. Onalik va bolalik muhofazasi.

7-mavzu: Oila va bolalar ijtimoiy himoyasi

Aholini ijtimoiy himoyalash tizimi: tushunchasi, asosiy funktsiya va prinsiplari. Ijtimoiy yordam turlari. Sotsial xizmat turlari. Bolalarni ijtimoiy himoya qilish. "Bolalarga nisbatan zo'ravonlik va ehtiyotsiz munosabat tushunchasi. Ota-ona qaramog'isiz qolgan bolalarga yordam ko'rsatish markazi. Sotsial xizmatning statsionar muassasi. Vasiylik va homiylik.

8-mavzu. Qiyin hayotiy vaziyatga tushib qolgan oila bilan ishlash yo'llari.

Holatni olib borish yondashuvi. Holatni intizomlararo olib borishni farqlaydigan xususiyatlari. Oila bilan ishlash tamoyillari va ushbu jarayonga qo'yilgan minimal talablar. Oila bilan ishlash jarayoni: Baholashni o'tkazish va kuzatib borish. Oilalar bilan ishlashning etik tamoyillari va holatni olib borish jarayoni. Sifat monitoring va superviziya.

9-mavzu: Notinch oilalardagi bolalarga yordam berish texnologiyalari.

Oila notinchligi tushunchasi. Oila notinchligi mezonlari. Notinch oilalar turlari. Qiyin hayotiy vaziyatdagi bolalarga yordam berish turlari. Notinch oilalardagi bolalar xulq-atvorida tajovuzkorlik (agressiv) xulq muammolari. Notinch oilalar bilan faoliyat yuritadigan xizmat va mansabdor shaxslar.

10-mavzu: Ijtimoiy xavf guruhidagi oilalar bilan ijtimoiy ish metodlari.

Murakkab hayotiy vaziyatdagi oilalarni aniqlash metodikasi. Ijtimoiy xavf guruhidagi oilalar bilan ishlash; sotsial texnologiyalari. Murakkab hayotiy vaziyatdagi oilalarning asosiy muammolari. Ijtimoiy qiyin ahvoldagi oilalar bilan ishlash tizimi.

11-mavzu: Ijtimoiy xavfli bolalar bilan ishlash

«Ijtimoiy xavf» tushunchasi, Ijtimoiy ishda xatar guruxidagi oilalar va bolalar muammosini o'rganishda-xavf tushunchasi, «Xavf ostidagi bolalar» tushunchasi toifalari. Ijtimoiy xavfli oilalar tipologiyasi

12-mavzu: Ijtimoiy xavfli bolalar bilan ishlash

Ijtimoiy xavfli oilalar bilan ishlash, oila bilan ishlashning umumiy qabul qilingan ta'rifi, Ijtimoiy xavfli oilalar va bolalarga yordam ko'rsatuvchi ijtimoiy ish xodimlarining vazifalari

13-mavzu: Asotsial xodisalarni oldini olish va yoshlarda sog'lom turmush tarzini shakillantirish

Deviantlik tushunchasi va deviant xulq-atvor turlari, Jinoyatchilikni oldini olish bolalar va yoshlar bilan ijtimoiy ish.

14-mavzu: Asotsial xodisalarni oldini olish va yoshlarda sog'lom turmush tarzini shakillantirish

Yoshlar o'rtasida alkogolizm va gi'hevandlikni oldini olish, Yoshlar o'rtasida sog'lom turmush tarzi

15-mavzu: Bolaga va yoshlarga nisbatan nomunosib va ehtiyotsiz munosabat

Bolalar va yoshlarga nisbatan noloyiq munosabat. Noloyiq munosabatning bolalar ruhiyatiga ta'siri va oqibatlari, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida bolalarni noloyiq munosabatdan himoya qilish va muhofazalash tizimi

III. Amaliy (yoki seminar yoki laboratoriya) mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu: Oila tizim sifatida.

2-mavzu: Bouen oilaviy tizimlari va Minuxin tarkibiy terapiyasi yondoshuvi.

3-mavzu: Oila bilan ishlash qoidalari.

4-mavzu: Oila vaziyatini baholashni o'tkazish.

5-mavzu: Oilani baholashda genogramma va eko xarita.

6-mavzu: Oila rivojlanishini rejalashtirish.

7-mavzu: Oila va bolalar ijtimoiy himoyasi

8-mavzu. Qiyin hayotiy vaziyatga tushib qolgan oila bilan ishlash yo'llari.

9-mavzu: Notinch oilalardagi bolalarga yordam berish texnologiyalari.

10-mavzu: Ijtimoiy xavf guruhidagi oilalar bilan ijtimoiy ish metodlari.

11-mavzu: Ijtimoiy xavfli bolalar bilan ishlash

12-mavzu: Ijtimoiy xavfli bolalar bilan ishlash

13-mavzu: Asotsial xodisalarni oldini olish va yoshlarda sog'lom turmush tarzini shakillantirish

14-mavzu: Asotsial xodisalarni oldini olish va yoshlarda sog'lom turmush tarzini shakillantirish

15-mavzu: Bolaga va yoshlarga nisbatan nomunosib va ehtiyotsiz munosabat

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasidagi oila salomatligini mustahkamlash, onalik va bolalikni muhofaza qilish yo'naltirilgan ustuvor vazifalar mazmuni va mohiyati.

2. Oila munosabatlarida gender farqlanish

3. Ijtimoiy xodimlarni o'rni va ularning vazifalari

	4. Oilada ijtimoiy muammolarning kelib chiqish sabablari 5. Bolalar va o'smirlar nazoratsiz qolishining ko'payish sabablari 6. To'liqsiz oilalar sotsial xizmat tizimi 7. Murakkab oilalar, ularda uchraydigan muammolar va ularni hal qilish yo'llari 8. Pensiya èshidagi èlg'iz oilalar, èlg'iz keksalar bilan ijtimoiy ish 9. Yosh oilalar bilan ijtimoiy ishning asosiy yo'nalishlari 10. Sotsial xizmatning asosiy vazifalari va formalari 11. Ota-ona qaramog'isiz qolgan bolalarga èrdam 12. Oilada zo'ravonlik qurboniga aylangan aëllar bilan ijtimoiy ish 13. Odam savdosi qurboniga aylangan aëllar bilan ijtimoiy ish 14. Ajralish va qayta nikoh muammolari 15. Oilaviy nizolarning kelib chiqish sabablari Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayèrlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
4	IV. Ta'lim texnologiyalari va metodlari Dasturda ko'rsatilgan mavzular ma'ruza, seminar shaklida olib boriladi, shuningdek, fanning dolzarb masalalari talabalarga mustaqil ish sifatida o'zlashtirish uchun beriladi. Fan zamonaviy pedagogik texnologiyalarning • "Klaster"; • "Bumerang"; • "Fikrlar hujumi", • "Munozarali dars", • "FSMU" singari metodlari orqali hamda slaydlar, multimedia namoyishlari bilan o'tkaziladi va mashg'ulotlardagi ma'lumotlar multimedia vositalari yordamida taqdimot qilinadi.
5	V. Kreditlarni olish uchun talablar: Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni muvaffaqiyatli topshirish.
	Asosiy adabiyotlar 1. Технологии социалкой работ с различными группами населения 2022 г. № 436 2. Басов.Н.Ф., и другие. Социальная работа с различными группами населения: Учебное пособие /Под ред. Проф. Басов.Н.Ф. - М.: ИНФРА- М ,2011.-663 с. 3. Воронина Т.Д., Щепина А.И. Социальная работа с семьей и детьми: Сборник учебно-методических материалов.Томский государственный

Qo'shimcha adabiyotlar:

6.

1. Павленок П.Д., Руднева М.Я. Технологии социальной работы с различными группами населения: Учебное пособие / Под ред. Проф. П.Д.Павленка. - М.: ИНФРА-М, 2009. - 272 с. - (Высшее образование).

2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutq / SH.M. Mirziyoyev. - Toshkent: O'zbekiston, 2016.-5 6 b.

3. Mirziyoyev Sh.M.Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini tahminlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi // O'zbekiston Respublikasining Prezidenti SHavkat Mirziyoyevning O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruzasi 07-12-2016. - Toshkent: O'zbekiston, 2017. - 48 b.

4. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qathiy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dastuming eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar. - Toshkent: O'zbekiston, 2017.- 104 b.

5. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilar birga quramiz. - Toshkent: O'zbekiston, 2017. - 491 b.

Axborot manbalari (saytlar):

1. www.gov.uz

2. www.lex.uz

3. www.tradingeconomics.com

7. Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali O'quv-uslubiy kengashining 2021-yil 28-avgustdagi 1 son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

8. Fan modul uchun mas'ullar:

B.Ishmurodov– SamDU KF, "Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot" kafedrası assistenti

9. Taqrizchilar:

M.Abbasova– SamDUKF, "Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot" kafedrası dotsenti,